

Mont-ras, poble gentil

Mont-ras, gentle town

Ajuntament de Mont-ras

COMARCA DEL BAIX EMPORDÀ

Situació geogràfica

Geographical situation

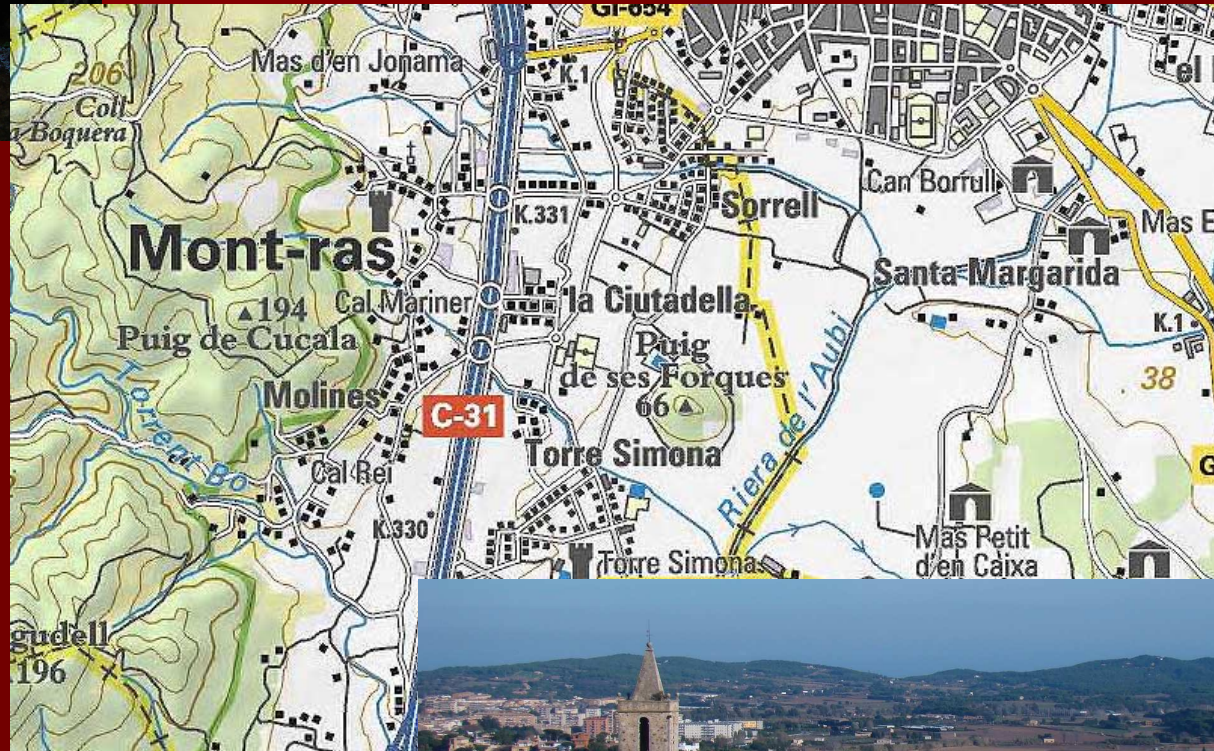
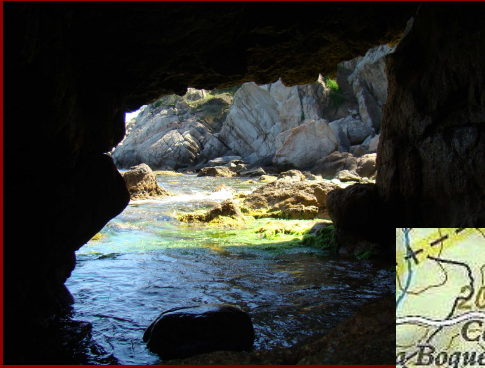

- El Baix Empordà és el sector meridional de la històrica regió de l'Empordà a Catalunya-Espanya. Inclou els municipis compresos entre el Montgrí, just al nord per on passen les aigües del Ter, i el sector de les Gavarres i la vall d'Aro, al sud. En total 36, amb una extensió total de 700,17 km². És comarca veïna a tramuntana amb l'Alt Empordà, a ponent amb el Gironès i la Selva i a levant amb la mar.
- Baix Empordà is the southern portion of the historical region of Empordà in Catalonia-Spain. It includes the towns between the Montgrí Massif, just north of the river Ter, and the Aro valley, in the south. It totals 36 with a total area of 700,5 km². It borders Alt Empordà to the north, Gironès and Selva to the west and the Mediterranean Sea to the east.

Més sobre la situació

More about the location

- **Situació:** El terme de Mont-ras és a la zona de contacte entre la plana, el mar i la muntanya. Abasta una extensió de 12,23 Km², situada a la costa (entre el cap Roig i el de les Planes, amb la cala Morisca i la cala Estreta com a accidents principals), estesa des dels darrers contraforts de les Gavarres fins al corredor o fossa de Palafrugell-Palamós i drenada per la riera d'Aubi. El tram de litoral comprèn les Cales del Crit, la Fontmorisca i el Vedell, indrets verges i solitaris.
- **Location:** the municipality of Mont-ras is in the area of contact between the flat, the sea and the mountains. It covers an area of 12,23 Km², located on the coast (between the cap Roig and les Planes with little beaches like cala Morisca and cala Esteta, as major accidents), extended from the last foothills of the Gavarres massif to the broker of Palafrugell and Palamós and drained by the stream of Aubi. The stretch of coastline comprises the coves of the Crit, the Fontmorisca and the Vedell, solitary and pristine places.

Territori i patrimoni natural

Territory and resources

■ La població:

Amb una població de quasi 2.000 habitants, el Municipi de Mont-ras s'emmarca dins les característiques típiques de la comarca del Baix Empordà a la Província de Girona.

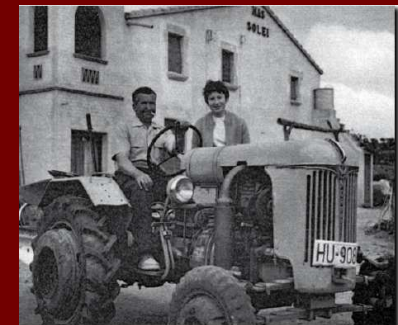
La convivència milenària d'activitats diferents i la proximitat del mar, han originat l'existència d'una població culturalment rica per la seva diversitat i molt acollidora com ho demostra l'eslògan escollit.

■ Population:

With a population of nearly 2.000 people, the municipality of Mont-ras is part of the characteristics typical of the Baix Empordà in the province of Girona.

The coexistence of different activities and the proximity of sea, have given rise to the existence of a culturally rich population to its diversity and very warm as evidenced by the slogan chosen.

Territori i patrimoni natural

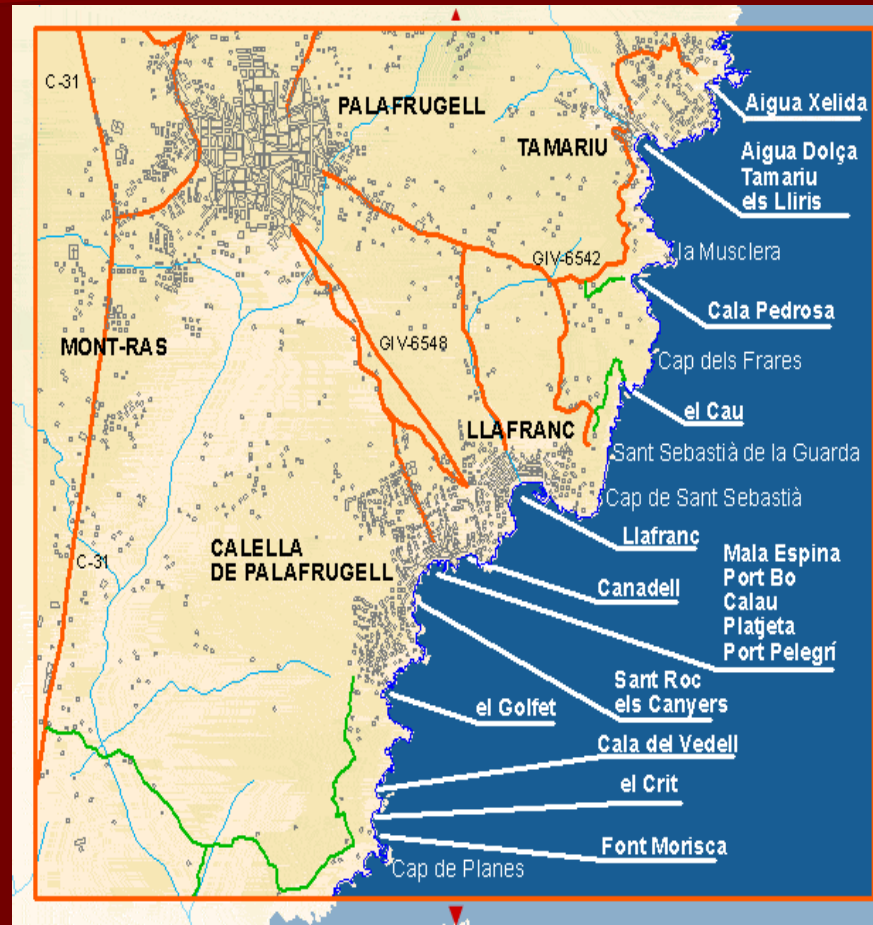
Territory and resources

■ La costa – les platges

La **part litoral** del municipi és **encara verge** i es troba inclosa en el PEIN Muntanyes de Begur.

Les **cales** de la Fontmorisca, el Crit i el Vedell són d'un gran atractiu natural i ofereixen una vista privilegiada de les mítiques **illes**

Formigues, que al llarg de la història han estat la perdició de molts mariners.

■ The coast - beaches

The **coastline** of the municipal district is still **unspoilt**, being included in the Begur Hills Protected Area. The beautiful **coves** of Fontmorisca, El Crit and Cala del Vedell offer fine views of the legendary **Formigues Islands**, which have been the burial ground of many a ship.

El Crit

Fontmorisca i el Vedell

RELAX

Espais naturals protegits

Protected natural areas

- El Baix Empordà és una comarca d'una gran riquesa natural. La seva situació i constitució fan que hi sobrevisquin una sèrie d'espais característics de les zones mediterrànies amb tendència a desaparèixer. Per tal de protegir-los, les zones més fràgils han passat a formar part de la categoria de protecció PEIN (Pla d'espais d'interès natural). La superfície total protegida suma 23.478 ha, enfront de les 70.050 ha totals de la comarca.
- The Baix Empordà is a district of great natural wealth. Its situation and layout means that it provides a habitat for a number of characteristic species of the Mediterranean zones that are under threat of disappearing from them. With a view to protecting them, the most vulnerable areas now come under the PEIN (Plan for Areas of Natural Interest) protection category. The total surface area so protected amounts to 23,478 hectares of the district's 70,050 total hectares.

EIN les Gavarres

Les Gavarres - The Gavarres hills

- The PEIN Massís de Les Gavarres has a total surface area of 28,548 hectares, 16,719 of which are in the Baix Empordà, taking in eleven municipalities, between them, is Mont-ras
- In former times it was more densely inhabited than it is now, and was the scenario of much human activity: charcoal stacks, ice pits, limestone kilns, cork exploitation, stock rearing, transhumance, etc. Even today, despite abandonment of the zone, there are notable large farmhouses, fine Romanesque churches and many megalithic tombs.
- The highest point is Puig d'Arques, at an altitude of 532 metres.
- El PEIN Massís de les Gavarres abraça una superfície total de 28.548 ha, 16.719 de les quals pertanyen al Baix Empordà i abracen onze municipis de la nostra comarca, entre ells, Mont-ras.
- Antigament estava més habitat que ara i s'hi desenvolupava una gran activitat antròpica: carboneres, pous de glaç, forns de calç, aprofitament del suro, cria de bestiar i transhumància... Avui, tot i el seu abandonament, hi destaca la presència de grans masies, belles esglésies romàniques i nombrosos sepulcres megalítics.
- El seu punt més alt és el puig d'Arques, de 532 m d'altitud.

- ❖ La flora està constituïda bàsicament per alzinars, alzina surera i pinedes, tot i que a la part més humida també es troben rouredes, vernedes, avellaners, trèmols, salzes, oms, orquídiess i bolets típics del bosc mediterrani.
- ❖ El sotabosc és d'aspecte selvàtic, amb marfulls, arboç, aladerns, lianes... Les pinedes ocupen, però, la major part de les Gavarres.
- ❖ Pel que fa a la fauna, hi conviuen aus com l'esparver, el gamarús, el picot verd, el gaig, la merla, els rossinyols, etc., i mamífers com el senglar, el teixó, la guilla, l'esquirol i el gat mesquer. També hi trobem amfibis i rèptils com la salamandra o el tritó verd, i s'hi han localitzat alguns exemplars de tortuga mediterrània.
- ❖ The flora basically consists of groves of evergreen oaks, cork oak and pines, although in the moister part there are also deciduous oaks, alders, hazels, aspens, willow, elms and mushrooms typical of Mediterranean woodland.
- ❖ The forest floor is jungle-like, with laurustine, madrone, buckthorn, liana, etc. Pines are nevertheless the trees that occupy the largest area of the Gavarres hills.
- ❖ The fauna includes birds such as the sparrow hawk, the tawny owl, the green woodpecker, the jay, the blackbird and the nightingale, among others, and mammals such as the wild boar, the badger, the fox, the squirrel and the genet. There are also amphibians and reptiles such as the salamander and the green newt, while some specimens of the Mediterranean tortoise have also been located.

Història-History

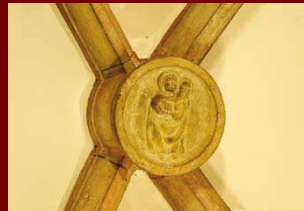
- Al segle X ja surt esmentat el municipi de Mont-ras, sovint, sota el nom de Torroella de Mont-ras. Mont-ras va pertànyer a la vescomtessa de Bas l'any 1280, els anys 1298 i 1379 es constata que l'església de Mont-ras era en el terme del castell de Palafrugell, senyoria del priorat de Sta. Anna de Barcelona. Va continuar sota el domini dels priors, que tenien el títol de baró de Palafrugell, fins l'abolició del règim senyorial i passà a formar part de Palafrugell. Al segle XVIII però gràcies a la revifalla fruit de l'expansió de la vinya i el creixement demogràfic, el Municipi aconseguí la independència municipal (any 1858).

- Already appears mentioned in the 10th century the municipality of Mont-ras, often under the name de Torroella de Mont-ras. Mont-ras belonged to the vicomtesse de Bas in 1298 and 1300, noting that the Church of 1379 Mont-ras was in the municipality of Palafrugell, Lords of the Priory of Santa Anna, Barcelona. Continued under the rule of the priors, who had the title of Baron de Palafrugell, until the abolition of the seigneurial régime and spent part of Palafrugell. But thanks to the revival in the 18th century as a result of the expansion of the vineyard and the growth in population, the town was granted municipal independence (1858).

Patrimoni - Heritage

- El terme de Mont-ras ja fou poblat des d'antic. En diferents punts del municipi s'han trobat vestigis de jaciments romans amb fragments ceràmics datables dels segles I i III d.C. i altres fragments de ceràmica romana: àmfores, tègules, terra sigil.lada i terrissa comú.
- Més recent és el patrimoni arquitectònic del nucli antic de la vila: L'església parroquial de Sant Esteve, que fou bastida damunt d'una anterior l'any 1599. És d'estil tardo-gòtic amb elements de diferents estils, com la portada d'entrada neoclàssica.
- The municipality of Mont-ras already was inhabited since ancient times. At various points in the town there are remnants of Roman settlements with ceramic fragments dated centuries I and III, DC and other fragments of Roman pottery: amphorae, tègules, Earth sigil installed and pottery.
- More recent is the architectural heritage of the old centre of the village: the parish church of St. Stephen, which was built on a previous in 1599. Late-Gothic style with elements of different styles, such as the cover of neoclassical entrance.

- Among Mont-ras heritage are important the defense towers, which also often closed by the eagerness of defense against the attacks of pirates. One of the best known is the Tower Simona, rectangular and constructed with granite. Datable to 14th and 15th centuries, is one of the oldest and most notable, architecturally speaking, the whole region.
- At Major street there are some houses with renaissance windows decoration. One sample is Can Vidal, a house with windows and cover with reliefs of Arabesque very popular on the 16th century.

**FAÇANA PRINCIPAL
DE CAN VIDAL**

TORRE SIMONA

**TORRE DEL MAS GORGOLL
(O DE CAN NIELL)**

- Entre el patrimoni montrassenc també destaquen les torres de defensa, que sovint fortificaven masies per l'afany de defensa contra els atacs dels pirates. Una de les més conegudes és la Torre Simona, de planta rectangular i construïda amb carreus de granit ben escairats. Datable als segles XIV i XV, és una de les més antigues i més notables, arquitectònicament parlant, de tota la comarca.
- Al carrer Major hi ha algunes cases que tenen finestres amb decoració renaixentista. Al mateix carrer, can Vidal és una casa amb portada i finestres d'arabesc amb relleus populars del segle XVI.

La llegenda del Crit - The scream's legend

- Conta la llegenda que en els temps dels pirates i corsaris, en què la nostra població vivia atemorida pels seus atacs, succeí un fet esgarrifós als límits de Mont-ras.
- Aquesta llegenda conta que uns pirates s'havien refugiat a la cala Fontmorisca a causa de la boira que els impedia navegar. Quan eren a punt de tornar-se a endinsar en la mar oïren el cant d'un gall que els assabentà de la proximitat d'una casa. Aquesta casa era el Mas Cal Gall Peric, on vivia una família amb dues filles.
- Una d'elles era molt bella i el capità dels pirates se la volgué endur al seu vaixell. La noia, però, es resistí fortament a aquest segrest i mossegà un dit del pirata. Aquest, completament ofuscat pel desgreuge, amb un cop d'espasa tallà el coll de la noia. Després d'aquest fet, el cos de la noia quedà estès a la platja i els familiars foren fets presoners i el mas cremat. La llegenda també conta que el crit de la noia en ésser assassinada fou tant fort que s'escoltà des de molt lluny i això féu que amb aquest nom, "Crit", fos coneguda la cala on es produïren els fets.

- Legend has it that in the times of pirates and corsairs, when our population lived in fear of their attacks, a blood-curdling event took place at the boundaries of Mont-ras.
- This legend says that a few bad pirates get saved in cala Fontmorisca due to the fog which force them not to sail. When they were about to go to enter in the sea they heard the songs of a cock that came from the vicinity of a House. This House was Cal Peric, where a family with two daughters were living.
- One of them was very beautiful and captain of the pirates wanted to take her to his boat. The girl, however, resisted strongly in this kidnapping and bite a finger of the pirate. The pirate completely angry by this cut her neck. After this, the body of the girl was lying on the beach and the relatives were made prisoners and the house burned. The legend also tells the scream was strong both in girl being murdered to be heard from far away and it did it by that name, "Scream", was known as the Cove where the incident occurred.

Música-Music

- Alfons Gil, membre de la coral parroquial és l'autor de la lletra d'una sardana, d'un valset mariner i d'una havanera.
- Alfonso Gil, Member of the church choir is the author of the lyrics of a sardana, a sailor and a Habanera valset.
- La sardana *Mont-ras sota Cucala*, l'havanera *Minyoneta del Crit*, amb composició musical del mestre Emili Juanals, i el valset *Mont-ras poble gentil*, amb música de Joan Palé.
- The sardana *Mont-ras under Cucala*, the *Havanera*, the *Cry of the Master Maid* with musical composition by Emili Juanals, and the "valset" *Mont-ras village gentile*, with music by John Palé.

Les tres peces musicals van ser estrenades per la coral.

The three pieces of music were released by the coral.

Esdeveniments populars

Popular events

- Culturalment, Mont-ras ha apostat per una línia clarament evolutiva i molt activa. l'Ajuntament ha treballat intensament per organitzar nous actes, recuperar-ne de tradicionals i ha apostat fermament per les noves associacions que han sorgit al municipi i les antigues que han volgut renovar-se i continuar amb el seu treball. Tot plegat ha aconseguit fer de Mont-ras un municipi que combina sàviament la seva identitat tradicional i l'actual, convertint-lo en un terme amb una gran història i un gran futur.

- Culturally, Mont-ras has an evolutionary line clearly and very active. the Council has worked intensely to organise new acts, retrieve traditional ones and has committed itself firmly to the new partnerships that have emerged in the town and the old who have wanted to renew itself and to continue with their work. All this has managed to do in Mont-ras a town that combines traditional and wisely your identity today, turning it into a place with a great story and a great future.

LOCAL ART EXHIBITION

SCHOOL'S CHOIR "ELS REFILETS" CONCERT

STORYTELLER HOUR AT LIBRARY

FINALE CATALAN BOWLING SEASON LUNCH

PALM SUNDAY - EASTER

**CANINE TRAINING
AND DEMONSTRATION
BEAUTY PAGEANT**

INTERTOURD@NSA

CELEBRATION OF SUNDAY MASS

FAREWELL CEREMONY FOR PRIESTS

SCHOOL COMPETITION "DOING MATHS"

FLOWERS CARPET ON CORPUS CHRISTI

THREE KINGS DAY

BOWLING TOURNAMENT ON CATALONIA NATIONAL DAY

Esports Sports

CATALAN BOWLING LEAGUE

The village of Mont-ras has seen grow sportspeople who have excelled in several sports: Elizabeth Osuna (Skating), Sergi Catarain (Handball), Tamara del Río, Paco del Río and Rosa Escribano (a family dedicated to the athletics), Alex Teixidor (karting) and many other equally.

Among the sports that are practiced in Mont-ras, there's the football, soccer, figure skating, ballroom dancing, yoga, gymnastics, karate, batuka, the athletics, Catalan bowling ...

El poble de Mont-ras ha vist créixer esportistes que han destacat en diversos esports: Elisabet Osuna (Patinatge), Sergi Catarain (Handbol), Tamara del Río, Paco del Río i Rosa Escribano (tota una família dedicada a l'atletisme), Àlex Teixidor (karting) i tants d'altres.

Entre els esports que es practiquen a Mont-ras, hi ha el futbol sala, el futbol, el patinatge artístic, el ioga, els balls de saló, la batuka, la gimnàstica, el karate, l'atletisme, les bitlles catalanes...

KIDS FOOTBALL

CYCLING DAY

KARATE TOURNAMENT

SKATING SCHOOL

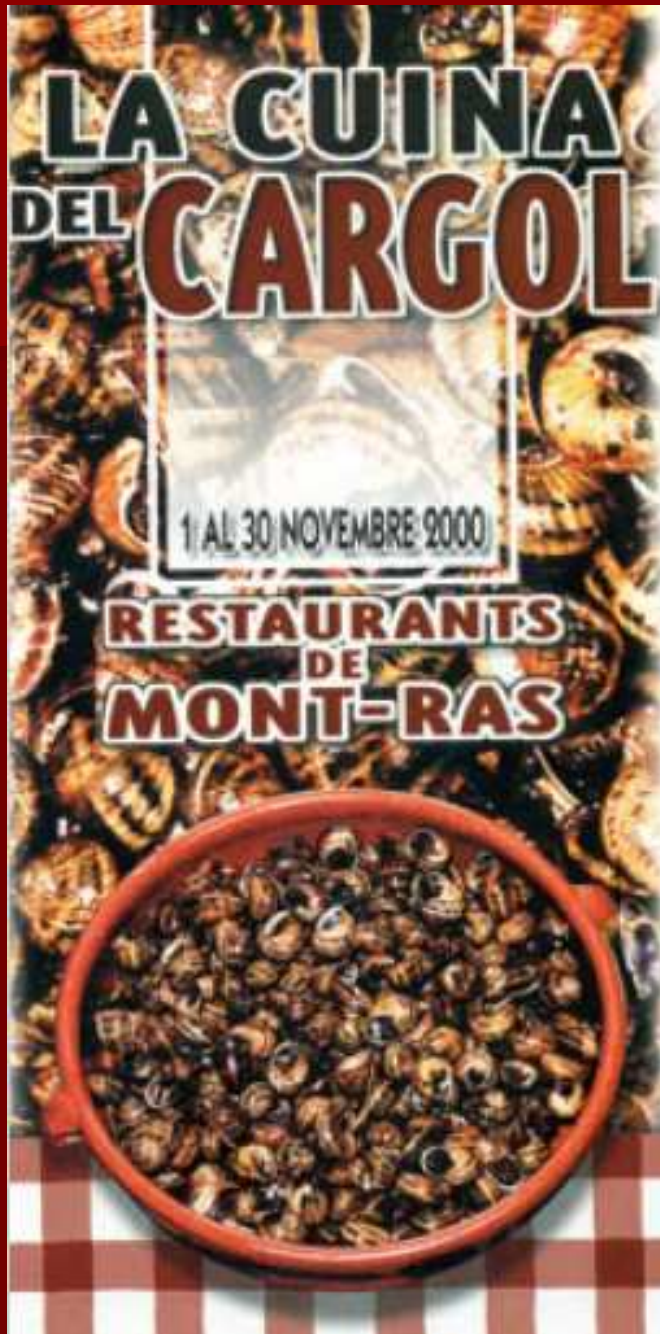
Gastronomia-Gastronomy

- Un breu recorregut per Mont-ras ens desvetlla de seguit la seva història gastronòmica. Darrerament, a més, entre d'altres, Mont-ras s'ha fet popular per la seva cuina, principalment al mes de juliol, durant els actes de la Festa Major, amb la Degustació Gastronòmica en la que participen molts dels establiments del municipi.
- La coexistència de productes naturals de qualitat i tan diversos, com el peix, la carn, les verdures i les espècies, s'han sabut combinar sàviament mitjançant les arts culinàries pròpies de l'Empordà oferint-vos el plaer de la cuina natural, de mercat, tradicional, sofisticada, creativa i, a més, amb el reconeixement internacional de qualitat, varietat, equilibri i salut
- A indrets com els Restaurants Mas Ferriol, Ca la Montse, El Crit, Ca la Filomena, el Bar-Restaurant Mont-ras i el Bar Can César i la Rostisseria Can Cou-Cou.
- A brief tour of Mont-ras us thru your story also reveals culinary. Lately, in addition, among others, Mont-ras has become popular for its kitchen, mainly in July, during the events of the Festival, Tasting Dishes involving many of the establishments in the town.
- The coexistence of natural products, in particular, and as diverse as quality fish, meat, vegetables and spices, have been known to combine wisely through the culinary arts of l'Empordà natural offering the pleasure of cookingmarket, traditional, sophisticated, creative, and also with international recognition of quality, variety, balance and health
- In places such as Restaurants, Montse Mas Ferriol, Ca, Ca la Filomena, the Crit, Ca la Filomena, el Bar-Restaurant Mont-ras i el Bar Can César i la Rostisseria Can Cou-Cou.

LA CUINA DEL CARGOL

1 AL 30 NOVEMBRE 2000

RESTAURANTS DE MONT-RAS

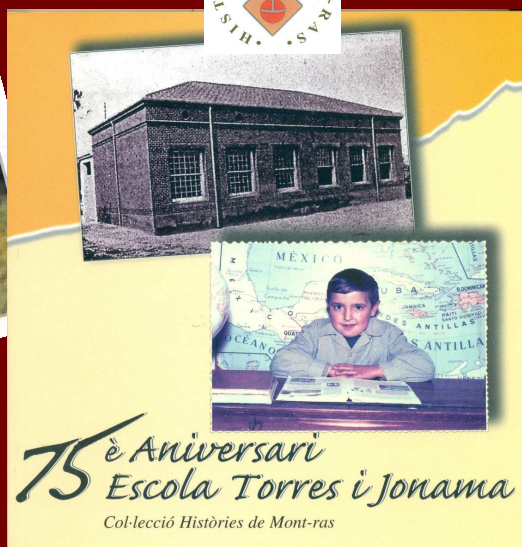

Premsa escrita

(El Crit, la Torre Ferrera, la col·lecció d'històries de Mont-ras)

Written press

(The scream, The Tower Ferrera, Mont-ras histories collection)

Vida associativa

Associative life

- Associació Cultural i Recreativa de Mont-ras
- Associació de Donadors de Sang
- Associació Juvenil l'Ateneu Marieta
- Assoc. de Mares i Pares d'alumnes de l'Escola Torres Jonama
- Club Esportiu Mont-ras
- Club de Tennis Costa Brava
- Societat de Caçadors el Faisà
- Associació d'Amics del Pessebre del Baix Empordà
- Club Patinatge Mont-ras
- Asociación Empordanesa Amigos de Mont-ras
- Associació de Veïns i Amics de Mont-ras
- Associació de Mares i Pares d'Alumnes de l'Escola Bressol "El Girasol" de Mont-ras
- Associació d'Amics de les Bitlles Catalanes de les Comarques Gironines
- Clubs de Bitlles Catalanes
- Associació Sòciocultural Mont-ras al Cor

Equipaments municipals

Town Hall equipments

